

DISSERTATIO MEDICO-CHIRURGICA;
SISTENS
MELETEMATA QUÆDAM
DE
ULCERIBUS,
ET
BORACIS IN IISDEM USU.

CUJUS
PARTEM ALTERAM
CONSENSU EXPERIENT. FACULT. MEDICÆ ABOËNSIS

PUBLICÆ VENTILANDAM EXHIBENT

GABRIEL ERICUS
HAARTMAN,

M. D. PHYSICUS URB. ABOËNS. FACULT. MEDIC. ADJUNCTUS
ET ANAT. PROSECTOR.

ET RESPONDENS

GABRIEL STARCK,

Wiburgensis & Stipendiarius Segercrantzianus.

IN AUDITORIO MAJORI DIE XIX. DECEMBRIS
ANNI MDCCCLXXXIII.

Horis ante meridiem solitis.

ABOË,

Impressa apud Viduam Reg. Acad. Typ. J. C. FRÆNGKELL.

E. P. ...

*Ne inter initia quidem a quaestionibus deductam
esse medicinam, sed ab experimentis. CELSUS.*

Otto F. A. B. ...
Kirjasto...

dictis labore haud arduo aliquatenus repeti posse, speramus, quæ præterea, utpote inter prima Medicinæ præcepta tradita, tanquam notissima præsupponimus; siquidem dispositiones corporum morbosas, humorumque pravas diatheses, nihil diæta tutius certiusque mutare atque emendare, omnibus jam plane evictum esse putemus: quamobrem nec mirum, cura diætæ neglecta, efficacissima quoque remediorum genera frustra omnino tam in Ulceribus quam aliis quibuscunque morbis adhiberi. Ut exemplo rem illustremus, sufficiat Ulcerum a scorbutica labe ortorum meminisse; quis enim otiosam omnino degens vitam, in lecto, calore stragulorum interdum etiam fectus sudansque, victum vero e genere dyspepto cacochylo hauriens, curam Ulcerum in cruribus languidis, & humore corrupto fere stagnante plenis, a validissimis licet remediis, diæta vero eadem permanente, unquam expectare possit?

Alterantibus supra memoratis remediis, quædam mercurialibus haud inferiora, in morbis præprimis sic dictis cutaneis a Celeberrimis artis salutaris Antistitibus commendata, adhuc addere forte liceat. Ubi ista peculiaris indolis lues, quam artis nostræ periti Elephantiaseos insignarunt nomine, corpus adeo infestaverit, ut in aperta ulcera, tumores morbi hujus scædi comites mutari cœperint, valde quidem dubia evadit spes recuperandæ valetudinis; sed neque tamen ideo usum decocti vel ex Cortice Ulmi vel ex Herba Ledi parati, plane spernendum esse, optimi eorum

E run-

) 32 (

rundem remediorum in desperatissimis quoque hujus generis malis observati svadent effectus.

Ad externa remedia pauca quæ postea demum nobis innotuerunt præterea referre liceat. Hepar sulphuris justa aquæ quantitate solutum, externe in Ulceribus inveteratis malignis effectum præstare expectatissimum, ex Actis Acad. Nat. Curios. docent Commentatores Lipsienses (a). Inter præstantissimos remediorum in hocce malorum genere commendatorum effectus, illum quoque referre debemus, quem ex usu Spongiæ externo haberi observavit Cl. VAN WY (b). Ex casu ab illo allato apparet, hocce remedium in Ulceribus præprimis saniosis, curam ob corrodentis saniei copiam fallentibus, vim suam salutarem exserere; cum autem vi quadam leviter stimulante agere videatur, etiam in aliis quibuscunque hujus generis malis, a fibrarum quasi languore ortis, tentari utique meretur.

SECT. III.

(a) Vol. XX. P. I. p. 121.

(b) In Handelingen ven het geneeskundig Genootschap, onder de zinspreuk: Servandis civibus. Deel. I. p. 339. Cfr. Saml. auserles. abhandl. 7 B. 3 St. p. 459.

)

33

(

SECTIO III.

De Boracis in Ulceribus præsertim usu.

§. 18.

Cum ad specialiore[m] hujus Opusculi materiem Boracis nempe in Ulceribus usum tradendum, jam accedere ordo instituti jubeat, generaliora quædam de isto sale, in quantum argumento explicando, perspicuitatis & evidentię affundere eadem possint, paucissimis præmittere, haud alienum judicaturum B. L. speramus. Quo rectius autem Veterum de Boracis usu detecta, quæ rursus synonyma, reliquaque ad Historiam ejus generalem pertinentia, ut intelligantur cognita & familiaria supponunt, cum nostræ ætatis recte comparari possint, cujus scitis dignitas major cujusque ingeniis in experiundo major cura & sagacitas omnino tribuenda est, sincere dijudicentur; ista licet a materie pertractanda prima fronte aliquanto remotiora videri possint, quam brevissime enarrare oportet.

Vario sub nomine sal nostrum *Borax* vel *Borras* antiquiore jam ævo tam Medicis quam aliarum artium cultoribus, notum fuisse, multi opinantur Medicæ artis haud parum gnari scriptores; atque cum Dioscoridis & Plinii *Chryfocolla*, nec non Avicennæ *Ca-*

E 2

pistro

pistro auri confundere illud videntur, eo quidem ut opinamur nomine, quod eorum æque ac Boracis hoc tempore ope aurum cum aliis conglutinare noverint Phyllici metallis; *Amphitane* Indorum idem cum *Chryfocolla* Græcorum fuisse testatur PLINIUS (c). Quæ autem de varietatibus Chryfocollæ differit Dioscorides (d), & quod inter illam quæ in ærariis & quæ in argentariis vel plumbariis aliisve denique generetur metallis, describit discrimen PLINIUS (e), Fallopio aliisque forte ista tanquam dubia rejiciendi, veramque inter Chryfocollam veterum nostramque Boracem distinctionem fingendi, ansam suppeditasse, videntur. *Tincal* vel *Tincal*, prout materia Boracis cruda hodie quoque appellari solet, Arabicam, æque ac ipsa vox Boracis, quæ apud scriptores Arabicos e. g. Serapion primum occurrere dicitur, agnoscere originem omnes consentiunt; ipsum Boracis vocabulum utpote quod ab Arabum vel Mauritanorum Baurach, quo nomine nitrum ipsis designabatur, deducere voluerunt mediis quidam ævi scriptores, nitro quoque proprie competere crediderunt. Corrupte quasi magis, aliis in locis Boraco, Barach, Lapidem Bore, Attincal, sal Alembrot, atque sal Agrum, appellatum fuisse Boracem, monet Cl. POTT (f); Borech vero Persarum cum nostro Borace quoad dotes convenire, suadent expe-

(c) Hist. Mundi Nat. L. XXXVII. C. X.

(d) De Medicinali materia L. V. C. LIV.

(e) l. c. L. XXXIII. C. V.

(f) Observationum Chemicarum Coll. II. p. 55.

experimenta a Cl. MODEL cum illo sale instituta (g). Hæc quidem densissimis, ut sic loquar, tenebris obvoluta sunt; sed neque id mirum videri potest, cum plerorumque fere simplicium nomina ab omni fere ævo pro lubitu mutata fuerint: magis quidem admiratione dignum est, quod Boracis nostri, licet a tot retro seculis tam Medicis quam Physicis & Artificibus, usitatissimi, nemini innotuerit patria, & quod tot Peregrinatores, licet medicarum quoque rerum curiosi regiones istas ex quibus adferri solet, peragran-tes, sæpe ne verbulum quidem de eodem dixerint. Ex iis autem quæ de hac re obscure admodum & leviter ex itinerariis hauriri possunt, id quidem pro certo assumere licet, quod ex India tantum orientali, per naves ad Hollandos & Anglos advehatur, & quod olim ex iisdem locis per mercatores Alexandriam at-que inde Venetias deportatum fuerit. Perinde tamen hoc fuerit; si modo origo ejus specialior, vel ex qua sumatur terra, aliqua innotescere potuerit ratione; sed ne liquet quidem sub qua facie primum nascatur, vel ex qua progignatur ut sic loquar matrice: quæ enim, ut veterum PLINII Dioscoridisque assertiones taceam, apud recentiorum nonnullos e. g. CÆSALPINUM, HERMANNUM, STAHLIUM, BERGERUM, GEOFFROI, cæterosque de ea re occurrunt, valde obscura, quin plane incredibilia videntur; nec spem quæ aliquamdiu, in hacce re, ex industria Cl. CNOLL

E 3

nobis

(g) Abhandlung von bestandtheilen des Boracis.

nobis affulgere videbatur, tutiorem, pollicetur epicri-
 sis CL. THUE, examini ejusdem CNOLL subnexa.

§. 19. Tutius quidem Chemicæ analyseos ope
 hujusmodi dirimi posse gordios nodos, jure expectan-
 dum videtur; quotquot autem de hac re bene mereri
 voluerunt, parum omnino, tempore operaque frustra
 perditis, profecisse, licet ipse de eo non querantur,
 cuique sincere rem dijudicanti, fatendum est. Quis
 cui CL. Virorum HOMBERGII, STAHLII, LEMERY,
 HENCKELII, GEOFFROI, POTTII, BRANDT, BARON
 aliorumque reliqua de Chemica scientia egregia meri-
 ta non plane ignota fuerint, eorundem circa dotes &
 indolem Boracis detegendas, tam vanam existisse
 operam, crediderit? Attamen ne quidem ad quam-
 nam, vel Alcalinorum vel Acidorum vel Neutrorum
 denique pertineret classem, tuto inter illos constitit.
 Lites, quas de ea re, haud placide interdum, egerunt
 scriptores memorati, prætermittere lubet; quoniam
 a proposito nos nimis longe hoc duceret: sufficiat in-
 dicasse, Cel. POTTII observationes Chemicas & Acto-
 rum Academiae scientiarum Parisiensis Tomum I &
 V, tanquam optimos fontes, unde hæc omnia curio-
 sus lector haurire queat, haberi debere. Neque ma-
 gis prodesset, Auctorum de natura & ortu acidi pe-
 culiaris, Boracem constituentis, (sub alio nomine, fa-
 lis nempe sedativi HOMBERGII notissimi,) opiniones
 proferre varias; quare ut ea quoque ex Dissertatione
 Cl. WALIN de eodem sole edita, si cuipiam placuerit
 hauriantur, suasisse satis habeo. Majore autem atten-
 tione

tione digna omnino mihi visa sunt, quæ de ejusdem
 falis generatione nuperrime proposuit sagax & Cele-
 bris Gallorum Chemicus LE SAGE (h); qui arte tan-
 tum eundem fabricari, atque ex acidi Phosphorei &
 Alkali sodæ p. anat. componi, contendere ausus est;
 parari autem dixit ex miscela adipis porcinae, materia-
 rum quæ facile putrescunt, & parvorum silicum, quæ
 sub terra per quinque menses reposita, crystallos ex-
 hibeat Boracis. Si hæc omni carerent dubio, lux in
 hac re a Physicis tamdiu optata, ex cinere quasi tan-
 dem suscitata effulgeret, atque multa salutaris artis
 dubia auferri, nec non pomœria ejus proferri, his
 observatis possent.

§. 20. Usus Boracis (si eum Chryfocollam Dio-
 scoridis fuisse eum plerisque statuamus) non tantum
 in officinis, sed etiam Pharmacopoliis ab antiquissimis
 jam temporibus late omnino valuisse videtur; neque
 utilitas quam veteres Medicinæ scriptores in morbis
 tam internis quam externis illi tribuerunt, exigui cen-
 senda est momenti. Dioscorides (i), qui non solum
 de ejus præparandi modo & bonitate, sed etiam usu
 pro more concise differit, vires illi tribuit purgandi
 cicatrices, carnemque excrecentem coercendam; a-
 lias quoque dicit Chryfocollam esse adstringentem,
 purgantem, excalescentem, & corpus modice mor-
 dendo exedentem, nec non inter ea censendam esse
 medicamenta, quæ vomitiones excitant & necem in-
 ferre

(b) Elemens de Mineralogie docimastique p. 22.

(i) l. c.

ferre possunt. PLINIUS *(k)* usum Chryfocollæ medicinalem ad purganda vulnera, cum oleo & cera, determinat; præterea eandem per se aridam siccare & contrahere, atque in Angina Orthopnoæave cum melle miscendam dari, vomitiones concitare & collyriis ad cicatrices oculorum, nec non emplastris viridibus ad dolores mitigandos & cicatrices trahendas, misceri dicit. Calidam & siccam eam appellat RHAZES. Facultatem vero admodum digerentem desiccantemque illi tribuit GALENUS, æque ad ea retulit quæ carnem liquant, non tamen fortiter mordicant; Quæ fere eadem apud AETIUM *(l)* & AVERRHŒM *(m)* inveniuntur; quibus comparatis collatisque, facile patet vires ab hisce indicatas fuisse adstringentes & digerentes. Speciatim magis AETIUS *(n)* Chryfocollam naturalem & artificialem tam per se quam idoneis eodem scopo inservientibus pharmacis admixtam, vim Ulcera maligna resiccandi & adstringendi habere, pronuntiavit. Pulveribus ad antiquas nomas & ad gingivas cruentas & carnem excrescentem deprimendam, Chryfocollam addere quoque solebat idem AETIUS. Unde judicare licet, Boracis in Ulceribus usum veteribus machaoniæ artis cultoribus haud ignotum fuisse; licet in casibus ad ejus usum inprimis aptis determinandis, & modo eam applicandi designando, valde obscuri fuerint.

§. 21.

(k) l. c. L XXXIII, C. V.

(l) Terrabibl.

(m) Simpl. C. 43.

(n) l. c.

)

(

§. 21. Recentiorum Medicinæ atque Chirurgiæ scriptorum pauci omnino de Boracis nostri in Ulceribus usu differunt; plerisque alias, ad internum præprimis usum, vires illi tribuentibus. Ad externos usus Boracem commendantes FALLOPIUS (o) & BARTHOLINUS (p), inter cauteria potentialia eum retulerunt. Unguentis admiscendum, in Ulceribus cruris scorbuticis, commendat SENNERTUS (q). In impetigine faciei Borace utitur RONDELETIUS; eadem forte ratione, in aquis frequenter adhiberi solet cosmeticeis (r). Si vera sunt, quæ SEBITZIUS de ejus in aceto macerati, ad dolorem dentium mitigandum, proposuit usu, acido illi phosphoreo ea tribui posse, atque majorem in similibus casibus spem asserre, haud absurde videatur. In leucomatibus corneæ, usum ejus commendat Cel. THEDEN (s). E quibus omnibus, vim, ex opinione plerorumque Medicorum, Boraci inesse detergentem, & leviter corrodentem, licet ad Ulcera parum applicatam, facile colligi potest. In Dictionario autem Oeconomico vernacula lingua nuper edito (t), specialior quidem Boracis in Ulceribus putridis obiter exponitur usus, æque ac apud LEMERY &

F

HER-

(o) De Cauteriis C. II.

(p) Syntagma de Caut. C. 14.

(q) Pract. Med. L. 5. P. 2. C. 13.

(r) GÉOFFROI Mat. Med. T. I. p. 15.

(s) Unterricht für unter-Wundärzte.

(t) FISCHERSTRÖMS Oecon. Diction. p. 342 citatur Nouv. Dict. de Med. T. I. p. 386.

HERMANNUM, qui pro absumendis excrescentiis car-
nium fungosis, & Ulceribus sordidis depurandis, eum
commendant (u), a nemine vero doctrinam de Ulce-
ribus peculiariter pertractante, hæc observata, inve-
nire potuimus.

Internus, quem Boraci tribuerunt Medici recen-
tiores, usus, non multum quidem ad ejus in Ulceri-
bus probandam utilitatem confert; sed possunt tamen
ex eo quoque rationes haud spernendæ, quæ præstan-
tiores ab eo externe adhibito effectus aliquando spe-
rari jubent deduci. Boracem ab omni ævo ad par-
tum juvandum, foetum mortuum expellendum, men-
sesque suppressos provocandos, commendatum fuisse,
notissimum est. Cum autem obstructiones istas pesti-
mas dissolvere, atque caechochymicam in isto morbo
haud mitem dispositionem corrigere atque in melio-
rem mutare valeat; jure efficacem ab ejus externo
quoque usu opem sperare licet. Cel. POTT vires Bo-
racis, ab admixtione acidi vitriolici, quod naturam sa-
lis tartari induceret, resolventes, colliquantas, atte-
nuantes, diureticas, abstergentes &c. derivare quidem
studet; sed opinione ejus de analysi Boracis dubia fa-
cta, vires memoratas, si Boraci tribui possint, ab a-
lio sane fonte deducere oportet. Vires aphrodisiacæ
quas SPINDLERUS & UNTZER Boraci adscripserunt,
ulteriore certe egent examine, antequam inter certas
admittendæ sint. Idem omnino de assertione Cl. LE-
MERY,

(u) POTT I, c.

MERY, Boracis caput mortuum ad glandularum mesenterij, lienis, uteri &c. obstructions resolvendas, & ad arenulas vesicæ abstergendas, commendantis, utpote ab aliis haud confirmata, me quidem iudice valet. Multo autem magis ambiguus est effectus ille adstrictorius in alvi & seminis fluxibus, nec non fluore albo simplici & virulento, Boraci a quibusdam tributus.

§. 22. Hæc jam allegata, licet vires haud contemnendas in Borace latefcere, ut speramus, probaverunt; oblivione tamen omnia quasi recondita fuerunt, ut ne minimum quidem cum eo tentatum sit experimentum, neque quidquam de ejus externo usu, novissimis temporibus monitum vel scriptum. Sic autem res medicæ ab omni fere tempore sese habuerunt, ut veterum inventa tanquam magicæ fictiones & ridicula somnia sæpe rejecta, novitates vero barbætonorum & circumforaneorum vetularumque pessimæ, maximis sæpius exaltatæ sint laudibus. Primus qui, ut opinamur, Boracis de novo quasi introduxit usum externum, fuit Cel. Anglorum Chirurgus GOOCH (v), licet antea notum fuisse testentur Commentatores Lipsienses (x); adhibet ille linctum ex Boracis drachma & Mellis uncia, in aphtis illis pessimis, quæ in febribus malignis infaustum adeo portendunt eventum; & quidem tam felici successu, ut intra breve tempus disparuerint quasi mechanice discussæ. Eadem fere ra-

F 2

tione

(v) Cases and Practical remarks in Surgery T. II, p. 406.
 (x) Secundæ Dec. Supplem. II. p. 607.

tione Cl. CHALMERS (y), Boracem ad aphtas ab acido quodam ortas detergendas & debellandas, commendat. Alii vero nonnulli, aphtas tanquam criticas respicientes efflorescentias, detergentium ejusmodi validorum usu, utpote quæ crisin quasi turbent, magno-pere interdicut; cum autem exanthemata alia etiam critica olim dicta, tutius nunc impedire atque debellare didicerimus, nihil credo obstat, quo minus etiam Aphtæ, fomitem pessimi alius alentes mali, quantocytus destruantur.

§. 23. Hæc cum in Patria eodem felici eventu in aphtis succederent experimenta, in eam Cel. SCHULTZENHEIM, cui me tanta debere supra lætus docui, opinionem incidit, validas in Borace hæere vires antisepticas vel antiputredinosas, quoniam malum optima alius ejus generis remedia spernens, promte adeo tolleret. Hinc ipsi quoque in mentem venit, idem in Ulceribus sordidis tentare remedium, idque eo potius, quod ista Ulcerum genera, antiputredinosa alius efficacissima plane spernere, sæpius vidisset. Sordes enim, ut dicunt, quæ sæpius in eo Ulcerum genere, quod malignum supra appellavimus (z), oriuntur, quasque facilius dignoscere quam describere potest Chirurgus, curationi Ulcerum invincibile semper objiciunt impedimentum, ita ut neque mitius malum
fordi-

(y) An account of the Weather and Diseases of South Carolina. (Ex Biblioth. Med. Pract. Cl. MURRAY Vol. II. p. 489.)

(z) p. 19.

sordibus præsentibus curari possit, licet nec iis abster-
 sis tota tamen curatio mox absoluta sit. Hisce itaque
 cum Ill. nostro tam Medicinæ quam Chirurgiæ prin-
 cipe ab ACREL communicatis, vim Boracis contra e-
 jusmodi Ulcera sordida in Nosocomio Holmensi ten-
 tandam esse decretum fuit: cumque mihi exoptata con-
 tingerit occasio, ista experimenta observandi atque pro-
 pria quasi attingendi manu, eadem, venia Nobil. Præ-
 ceptorum publico submittere examini, lubens decre-
 vi. Casus itaque istos in Nosocomio Holmensi colle-
 ctos, jam Tibi tradam B. L., paucissimis dein ex pro-
 prio penu additis; patebit inde, speramus, rationem
 experimenti haud incertam fuisse, cum omnia optimo
 successerint eventu.

§. 24. Caf. I. Hominum experimenta cum Bo-
 race instituta subeuntium, prima erat Femina 30 cir-
 citer annorum, innupta, habitus corporis satis muscu-
 losi, sed laxi & aliquantulum pingvis; cæterum sana
 nisi forsan cachecticam paululum dixeris. Ulcere in
 medio cruris sinistri juxta musculum Tibialem an-
 ticum, aliquamdiu jam laboraverat, dum illius cu-
 randi gratia Nosocomium Holmense die 27 Novem-
 bris 1779 petiit. Erat eo tempore malum haud leve;
 ora enim ulceris dura; partes circumjacentes tumi-
 dæ rubore Erysipelaceo quasi splendentes, fundus ve-
 ro licet non admodum altus, sordidus tamen, parum
 fundens puris illiusque saniosi, atque ex minimo fere
 motu, sicut in scorbuto (licet alia ejus mali certa non
 adessent signa) accidere solet, cruentus, malignitatem

ostendebant pessimam, ideoque curam præfagebant difficillimam. Cum autem hæc symptomata antiputredinosa opus esse satis indicarent cura, laudatissimum hujus generis remediorum, pulvis nempe Corticis peruviani cum camphora ad modum Cel. GMELINI mixtus, Ulceri inspergendo, merito tentari cœpit. Nihilo autem minus, omnia usque ad 4 Dec. sub continuo hujus remedii usu, si scarificationem solum tertio post ingressum die excipias, eadem permanere; ita ut nec solida mutata, nec pus magis digestum, ut ajunt, apparuerint. Quamobrem Ungv. Basil. consilio digerendi jam adhibitum fuit; quod tamen, licet per 4 dies continuatum, nihil boni præstitit. Cum itaque Ungv. hocce mite in solida ista emortua fere nullatenus agere videretur, merc. præcip. rub. illi admiscbatur, ut vi sua leni escarotica stimulum quendam adderet. Sed hæc spes erat vana, experimento licet per septimanam factò, ulcus enim hocce pertinacissimum, magis potius fordidum jam dixisses. Ob eam causam ad pulverem Corticis cum camphora, iterum recurrendum esse, jubebant Præceptores æstumatissimi; licet vero per 11 dies denuo adhiberetur, frustra tamen hæc evaserunt tentamina. Hinc jam alio modo idem adhiberi quidem pulvis cœpit; ante ejus nempe insersionem, Tinct. foet. Pharm. Svec. Ulceri instillabatur: cum vero altero jam die pejus evaderet ulcus, mox istud sublatum fuit remedium. Nec Unguentum fuscum Fel. Wurzii, de cujus in Ulceribus jam supra monuimus usu, Unguento Basil. mixtum,
Plu-

Plumaceolæ illinitum ulcerique applicatum, meliorem habebat successum; malum enim in pejus mutari cœpit. Tertio Januarii cum hæc remedia nihil boni præstitissent, Liquor vitrioli ulceri immediate instillatus, atque plumaceola Ungventis mox dictis ebria externe applicata, tentamen subivere. Ungventis illis sequente die sepositis, eorum loco pulvis Gmelini ex Chinch. & Camph. inspersus fuit. Hoc vero etiam ablato, Liquori illo solo 5 Jan. uti jubebatur Ægra, & quidem pluries die quolibet repetito. Octavo die ejusdem mensis, cum hæc remedia parum omnino profecissent, suspicari cœperunt Scholæ hujus Chirurgiæ Practicæ Administratores longe Celeberrimi, virus aliquod sublatere venereum, Ulceri huic fomitem quasi præbens; licet nullum aliud apud Ægrotam ejus mali adesset signum, nisi quod rumor non castissimis eam fuisse moribus, adferretur. Quamobrem externis remediis immutatis, Pilulæ simul ex Calomelano interne exhibebantur. Vi horum remediorum tam internorum quam externorum immutato ordine propinatorum, ulcus hocce, licet nunc non pejus, quod quidem jam præter consuetudinem erat, pertinacissime tamen resistebat; ita ut ab iis curam frustra exspectari, nullum superesset dubium. Cum itaque viri sagacissimi in curatione Ulceris hujus tantopere desudassent, opportunam esse occasionem vim Boracis jam tentandi merito judicabant. Hinc Mercurii solum interno usu, modo supra dicto continuato, Plumaceola solutione Boracis tepida madida, jam primum Ulceri applicabatur.

Die

Die 14 ejusdem mensis, ad quem usque omnia in cura eadem permanebant, ulcus jam minus fordidum minusque malignum apparebat; ideoque remedio huic benefico, læte insistendum esse, facile judicares. Sed etiam nunc curam præterea antiveneream mixtam subire cœpit mulier, cum jam aliæ rationes suspicioni faventes detectæ fuissent. Sic remedia modo enumerata, justo nec interrupto ordine adhibita, adeo felicem præstiterunt vim atque effectum, ut quoties de novo deligaretur, toties sordes pauciores, putredo minor, atque vulneri recenti quasi similis apparuerit ulcus, paullo antea pessimum. Die 28 omnia itaque sic mutata erant, ut ad Consolidantia refugere tandem liceret, quo consilio Ungv. sic dictum exsiccans applicari solebat. Ultimo autem ejus mensis die, cum studium quietis neglexisset Ægrota, aliosque præterea diætæ commisisset errores, ulcus iterum pessimi erat moris, ut nova solutionem nostram experiendi occasio præter spem contingeret. Hac vice experimentum præstantissimi erat successus; ita ut sequente jam die fas esset vulgaribus iterum uti remediis. Hisce juxta necessitatem ad naturamque Ulceris accommodatis, mutatisque, nec non fascia expulsiva (a) suffultis, die 11 Febr. adeo sana erat Mulier ut ex Nosocomio exire posset.

§. 25.

(a) Fasciam expulsivam atque postea tibialem constrictam in hoc casu ad citiorem tutioremque curam multum contulisse, hic adnotasse non inutile putavimus.

§. 25. Caf. II. Fœmina 25 circiter annorum, impuro virorum commercio addicta, Nosocomium Holmense die 23 Jan. 1780 ingressa Bubonem habebat in ingvine dextro apertum, cum Ulceribus circumjacentibus labium pudendi atque totum fere ingven occupantibus venereo cancrofis. Cæterum cum varias passa molestias, atque omnium fere cura destituta fuisset, mirum non fuit eam debilem, emaciatam, pallidamque, nec non febricula pulsu celeri parvoque se se manifestante, visam fuisse laborantem. Quæ omnia, antisiphilitica cum antifebrilibus haud obscure indicabant adhibenda esse remedia, præbito simul cibo nutriente ut debiles refocillarentur vires. Huic itaque obtemperantes indicationi, Laxans antiphlogisticum atque externe Plumaceolas Ungv. Basil. Merc. præcip. rubro mixto illinitas, præscripsisse, facile speramus conjectatum iri. Quibus itaque externis remediis ad sequentem diem propinatis, cum jam nullum appareret in ulcere discrimen, Pilulæ e Colomel. ut eo efficacius pessimo obviam iretur virus, simul exhiberi cœperunt. Die 25 in pejus omnia jam ruere cœperant: febris enim manifestior, cum pulsu debiliore atque celeriore, nec non cibi fastidio sitique majore, prægressis horroribus vagis, aderat haud levis; in ulcere autem fordes atque maculæ gangrænosæ, nec non solida quasi dissoluta apparere cœperant, quæ omnia magnas Egrotæ minabantur clades. Ne igitur fomitem putredinis aleret Mercurius tam interne quam externe adhibitus, ab ejus usu desistere fas omnino erat;

G

ejus

ejus vero loco Chinchinæ binas quovis die drachmas fumere jubebatur Ægrotā, externe autem pulvis ille GMELINI e Cort. Peruv. & Camphora, Ulceri more solito inspergebatur. Cum jam ex his, per tres licet dies sine ulla in curandi methodo mutatione continuatis, nullum apparet commodum, ulcera vero in unum, magnitudine palmam superans, crusta obductum gangrænosa pessime foetente coaluissent, parum omnino a Corticis externo usu expectandum esse, facile erat judicatu; quapropter solutionem Boracis tentandi opportunam iterum adesse occasionem, feliciter judicabatur. Plumaceola itaque hac solutione madefacta, sicut in priore casu, ulceri applicata, pluriesque quotidie denuo irrorata adhibebatur; Chinchinæ tamen, ne altiores dispositio humorum putrida ageret radices, interno usu continuato. Hisce sic peractis, 31 hujus mensis die, magnæ jam apparebant mutationes; crusta enim illa gangrænosa quæ magnam partem cellulosæ atque musculorum subjacentium corruerat, qua maximam partem separata, forfice abscindi potuit. Cum vero haud omnes sordes, vicinas corrodes plagas, per hanc operam deletæ fuissent, febrisque item, licet jam multo mitior, cibi tamen fastidio, siti & debilitate sese manifestaret, medendi rationem non mutandam esse judicabatur. Post hæc magis atque magis ulcus purgari & in aliud melioris indolis mutari quasi cœpit, licet canceris more adhuc circa vicinas aliquantulum serperet partes. Die vero 4 ejusdem mensis omnia in sanitatem

ver-

vergere cœperunt; sordes enim omnes abfuerunt, ita ut muscoli subjacentes tanquam abluti, atque novæ carnis stamina hinc & inde emergentia, respici possent. Quam ob causam regimine etiam externo mutato, Plumaceola Unguento Basil. illinita, (Corticis tamen interno ob magnam debilitatem usu continuato), adhiberi cœpit. Sequentibus diebus, omnibus in cura immutatis, melius atque melius usque ad octavum diem fieri visum est ulcus; melioris autem jam digestionis gratia Styrax liquida Unguento Basil. admiscebatur; cumque in Ulceris infimo margine sordes regenerari quasi cœpissent, solutio Boracis modo supra dicto in ea iterum adhibebatur plaga. Ex hisce ad 14 usque continuatis remediis, saluberrimum optatissimumque videre licuit effectum; ulcus enim hocce antea adeo malignum sordidumque, vulneri recenti optimi moris simile merito judicasset, nisi sinus & margines in loco suspecto irregulares veram ejus prodidissent indolem. Cumque præterea vires jam aliquantulum recuperasset mulier, Chinchina sublata, ejus loco antea dictæ Pil. mercuriales, externa medendi ratione eadem permanente, de novo propinari cœperunt. Hoc autem remedii genus absque magnis molestiis ultra tres dies ferre non potuit, quamobrem circa externam solum hæerere medelam necesse erat. Die vero 23 cum jam melius sese haberet ægrota. Pilulis istis denuo uti cœpit, externe Unguento Basil. solum applicato. Postea cura antivenerica solita, symptomatibusque accommodata, Mulieri huic Libitinam quasi jam evasæ, pri-

finam reddidit sanitatem, ita ut Nosocomium relinquere atque consueta negotia sine molestia die 18 Martii suscipere posset.

§. 26. Cas. III. Vir 30 circiter annorum, robusti corporis, sanique præterea habitus, laboribus haud lenibus semper assuetus, contusionem in pede sinistro acceperat adeo gravem, ut partes circa externa Tali valde quassatae, atque Musculi flexores eorumque Tendines ad ossa usque læsi laceratique essent. Tanto afflictus malo & magna præterea pressus paupertate omniumque destitutus cura, per totam jacebat septimanam, donec tandem in Nosocomium Regium reciperetur. Gravissimo omnino eo tempore vexabatur malo, vulnere scilicet in pessimum jam mutato ulcus; pessimæ enim sordes atque maculae jam aderant gangrænosæ, ossaque præterea quædam Tarsi, facies nimirum externas ossium Calcanei, Cuboides atque Metatarsi digiti minimi, caries quoque infestare cœperat. Neque tamen omnis adhuc sublata erat spes; nulla enim laborabat ægrotans febre, neque ingente vexabatur dolore vel alio pravo symptomate, animoque erat hilari, nullarum impatiens molestiarum. Ut efficax hujus mali adhiberetur medela, tam interne quam externe, Cortex propinabatur Peruvianus; interne nimirum drachmam ejus unam quotidie sumebat æger, externe autem Pulvis ille GMELINI more solito ulceri inspergebatur. Nihilo autem minus, sequente jam die circa vicina latius altiusque serpere videbatur Gangræna. Guttis itaque aliquot Lique-
ris

)

51

(

ris vitrioli, ulceri, ut eo validius putredo arceretur, instillatis, Chinchinæ usus continuabatur. Tantum quidem hæc præstitit medendi ratio, ut altero die Gangræna jam subsisteret, sordes autem eadem tamen permanebant; quamobrem iisdem ulterius uti remediis jubebatur spe nempe fore ut tempus remediorum vires adjuvaret. Hisce ad 4 usque diem eodem adhibitis modo, nihil hucusque cernebatur mutatum, excepto quod frustulæ quædam ossium cariosorum exfoliatæ demi possent, ulcus autem eadem laborabat forditiæ ita ut a remediis jam adhibitis, curam promptam quidem expectare non liceret. Eam itaque occasionem Boracem nostrum ulterius tentandi, haud negligendam fuisse, quisque merito judicat. Quamobrem solutione ejus, methodo supra memorata Plumaceolæ madefactæ externe applicabantur, pluriesque quotidie easdem madefacere jubebatur ægrotans. Adeo felicem hocce remedium habebat successum, ut sequente mox die pristinum suum mutaret sordidum statum, atque purgatum quasi ablutumque, ulcus appareret. Ne autem (ut antea interdum contigerat) malum novas ageret radices, eandem per tres usque dies continuandam esse medendi methodum, svadebant Præceptores. Nono ab ingressu die, optimum (comparative dicendo) erat ulcus hocce ab initio adeo sordidum, tantoque ob Gangrænam incipientem periculo plenum, ut jam nonnisi vulnus recentissimum diceres. Hinc a detergentibus istis jam desistendum, eorumque loco digestiva & epulotica adhibenda esse re-

media, evidens docuit indicatio. Unguentum itaque Basil. in disco ulceris atque Ungv. exsiccans vel Aqua saturnina circa oras ejus applicabantur; quæ cum Escaroticis & Scarificationibus, pro ratione mali accommodatis, tamdiu adhibebantur, ut Ægrotans fanato ulcere Nosocomium relinquere posset.

§. 27. Hisce observationes paucissimas ex proprio, postquam ipse Medicinam excercere cœpi, penû sumtas, quatenus argumento proposito lucem præbere possint, addere liceat.

Cas. IV. Fœmina 34 annorum innupta, satis obesa, pallida, solidis corporis nimis laxis, atque humorum dyscrasia cacochymica a multo jam laborans tempore, consilium, ulceris in crure sinistro obvii curandi gratia, die 8 Apr. 1782 petiit. A levi contusione ante 5 jam annos ulcus hocce haud leve primam suam trahebat originem; cum autem eodem fere tempore menses antea copiose satis fluentes, neque ab eo tempore visæ, cessassent, mirum videri non potest, ulcus ea ratione in multo pejus mutatum fuisse. Erat vero ulcus jam pessimæ indolis, oris nempe tumidis, callofis, disco satis profundo, licet dimidia palma parum latius, fanie odore foetente putrido sordibusque vel fibris quasi putrefactis mixta, uudique obvelatum; quæ omnia, malum curatu haud leve indicabant. Quoniam autem fons mali præcipuus ab obstructione mensium jam inveterata, utpote quorum loco, ulcus hocce fœminis necessarium sisteret emissarium, merito e-
rat

rat derivandus; eo etiam indicationem curatoriam ver-
tendam esse credidi. Ea ratione, remedia hoc confi-
lio usitata, adhiberi cœperunt; cucurbitulæ nempe in
regione ossis sacri, atque venæ sectiones in pedibus,
iusto repetitæ tempore, nec non remedia interna ex
emmenagogorum & roborantium classe sumta, pro ra-
tione mali exhibebantur. Cum autem hæc, emolu-
mento laud conspicuo, per binos jam usurpata essent
menses, fonte acidulari Cuppissensi, utpote qui obstru-
cta resolvere, viscida incidere atque abluere, nec non
relaxata roborare promptius valeret, uti jubebatur, re-
mediis tamen antea adhibitis iusto simul ordine pro-
pinatis. Externe Pulvis Chinch. ad GMELINI modum
cum camphora mixtus, nec non Unguentum exsicc. al-
ternis ulceri applicabatur vicibus; quorum ope sordes
licet non destructæ, tamen nec peiores evaserunt (b).
Hisce ad finem usque mensis Julii sic peractis, menses
tandem, parca licet copia, apparere cœperunt, ita ut
bonam prognosin ferre jam liceret, iisdemque reme-
diis per aliquod tempus ulterius esse insistendum, me-
rito judicaretur; quod eo quoque actum fuit effectu,
ut Luna altera vice decrescente, uberius jam fluerent
menses. Sub initio autem Augusti, dum varias diætæ
præscriptæ regulas transgressa esset ægrota, ulcus for-
dibus

(b) Cum alia vice Boracem in simili fere casu sordes
quidem pellere, neque tamen ulcus inde curari viderim;
internum hujus mali fomitem prius destruere quam ex-
ternum, consultum duxi, ideoque Boracis quoque usum
ad tempus magis opportunum differre placuit.

dibus fere gangrænosus obduci cœpit eo infauftioribus quod Chinchinæ vim antisepticam evanidam jam redderent. Hanc igitur occasionem, Boracis effectum tentandi optimam meritoque amplectendam judicavi; qua propter solutionem ejus, modo antea dicto ulceri applicavi, quotidieque mutavi, nec non pluries inter deligationes de novo irrigari monui. Licet adeo promptum hac vice haud præstaret effectum solutio Boracis, ac in Nosocomio Holmensi observare mihi contigit; tamen post binas septimanas, omnes abolitæ fuere sordes, ideoque præcipua curationi ulceris objecta impedimenta fuerunt amota. Postea remedia, ad callum destruendum & carnem excrescentem corrodamam novamque induendam usitata, ea adhibita fuere efficacia, ut in fine novembris nullum præter cicatricem superesset ulceris vestigium. Remedia interna nec non Venæ Sectiones pro re nata repetitæ, mensium provocandorum gratia præscriptæ, continue adhibere jubebatur ægrota, donec justa copia absque dolore fluere cœpissent.

§. 28. Caf. V. Alia femina melioris fortis post levem contusionem in crure sinistro ab infanti fere usque ætate, ulcere afflicta erat maligno. Erat hæc femina 30 circiter annorum, statura mediocri, gracili, habitu debili, laxo, caco-chymico, dispositione Hæctica, Hæmoptysi pluries atque doloribus Arthriticis non tamen valde atrocibus nec non scorbuto interdum vexata; præterea ventriculo quoque laboraverat debili, unde appetitus provenerat prostratus pravaque
dige.

)

55

(

digestio. Hæc jam præcipua erat causa, cur fontem acidularem Cuppifensem visitare illi placeret; aliorum præterea remediorum stomachicorum consilium petiit. Eodem autem tempore vitium illud externum quoque detexit, remediaque ad idem curandum apta quæsit. Erat vero ulcus hocce natura jam admodum maligna, ita ut vim remediorum alias præstantissimorum vanam omnino redderet. Magnitudo quidem Imperiali nunc haud major erat, licet palmam antea multo superasset, sed ora callosa, caro excrescens, dispositio scorbutica, sanies copiose satis secreta, fordesque pessimæ, illud tanto pejus reddiderunt. Die 16 Jun. anni præcedentis, dum hæc omnia mihi inspicere contingeret, in eam facile incidi opinionem, ut occasionem hancce satis idoneam esse putarem vim Boracis tentandi. Cum autem indoles ulceris nimis adhuc esset scorbutica, istam satius duxi prius aliquatenus mutare, quam mox putredini obviam ire; quo consilio diætam antiscorbuticam, nec non remedia ejus generis præscripti interna, externe vero Pulverem GMELINI sæpius laudatum, cujusque in simili casu efficaciam antea observavi, ulceri inspersi. Per 14 dies eundem servavi medendi ordinem, antequam utilitas quædam inde percipi posset; jam vero minus cruentum apparebat, atque plagæ circumjacentes a maculis istis scorbuticis plurimum liberatæ; peculiaris autem ista forditudo, ejus jam sæpius mentionem fecimus, morosius perduravit, ita ut Chinch. per 4 ulterius dies frustra omnino adhiberetur. Quum itaque 4 Jul. ni-

H

hil

hil ab ista medendi ratione sperandum esse, jure me-
tuerem, eandem eo quidem mutavi modo, ut loco pul-
veris GMELINE Boracem in aqua solutum modo su-
pra dicto applicarem, & eum quidem tanto potius quam
nihil obstaret quin ejus vis hac occasione tentari me-
reretur. Ad 9 Jul. hæc continuare, splenis scil. quo-
tidie mutatis, prætereaque nova solutione sæpius ir-
roratis, necesse erat, antequam sordes destrui possent.
Hoc autem die bona omnia aderant omina, facies nempe
vulneri recenti similis & caro quasi regenerata, oræque
haud tumidæ epulotica jam adhibenda esse svadebant,
quo consilio Ungv. e Calam. Lap. jam applicavi. Cum
vero per 3 dies hæc adhibita fuisset methodus, pristinam
omnino suam recuperavit ulcus indolem, ita ut haud me-
lius illud fuisse quam primis diebus dixisses, suppuratio-
ne quidem adeo vitiata, ut pessimæ sordes puris loco
superficiem ulceris obtegerent; ideoque occasio ad Bo-
racis usum iterum tentandum, haud prævisa sese ob-
tulit. Hac autem vice diutius ac antea eandem fer-
vare methodum necesse erat, quoniam remedio huic
alias haud fallaci obstinatius multo nunc resisteret; pri-
mis enim diebus ne minimum quidem inde appare-
bat emolumentum, atque melioris eventus spes quæ
post quartum diem exigua effulsit, cito iterum eva-
nuit, sicque mutabili specie per ternas fere septima-
nas ulcus hocce, pessimum omnino dicendum, Boracis
vim quasi frustrabatur. Die vero 6 Aug. meliora ite-
rum speranda esse videbantur, atque 8 omnes demum
destructæ erant sordes, ita ut eodem quod supra memo-
ravi-

ravimus Epulotico uti possem. Cum jam ultra septimanam, vulgarem ad ulcera consolidanda adhibuissem methodum, avidusque, quoniam nec melius nec pejus hoc tempore evaserat ulcus, eventum expectarem, femina hæcce ex urbe domum sese retulit, neque abeundi consilium neque ulterioris curæ petiens, ita ut de sequentibus mihi nulla sit notitia.

§. 29. Caf. VI. Vir mediæ ætatis, ex rusticorum mercenariorum classe, robustus, assiduus & ad labores impiger, optimique corporis habitus, vulnere medium cruris dextri ex inopinato afflixit, cujus medendi gratia consilium a vetula sapiente, ut dicunt, petiit, atque illud obtinuit, ut unguentum ab ipsa compositum ex varia pinguedine, vulneri applicaret usque dum curatum esset. Illud autem unguentum natura sua facile rancescens, tanto facilius in calore æstivo, atque in homine in laboribus indefesso, calido itaque sæpius, corruptum evasisse, potiusque detrimentum quam auxilium attulisse, facile est perspectu. Cumque per mensem illud adhibuisset, adeo jam mutatum erat vulnus, ut ulcus vetustius magis quam vulnus recens referret, sicque remedium hocce (si illud eo nomine appellare licet) magis omnino nocere ipse quoque vidit, meque eo tempore per illa loca peregrinantem, ut auxilium sibi ferrem, rogavit. Ut vero eo melius hoc impetraret, mecum in urbem venit die 19 Aug. hujus anni, & quia hanc occasionem Boracem tentandi maxime idoneam judicavi, cum eodem curam quoque incipere placuit, modo sæpius jam dicto,

applicato. Adeoque felicem remedium hocce habuit successum, ut post quintum diem idem rejici atque epulotica applicari possent. Post binas scarificationes adeo jam minuta erat vulneris magnitudo, ut veniam abeundi vulnerato concedere non dubitarem, monito solummodo, ut aliis, excepto nostro Ungv. e. Calam. lapide, remediis minime uteretur.

§. 30. Vires Boracis detergentes & antiputredinosæ hîc, rudi licet adumbratis penicillo, quodammodo demonstratas esse arbitramur; ne autem a natura solum opitulante boni illi effectus derivari possent, experimenta cum mortuis corporibus eam in finem instituenda pauca putavi, quæ itaque afferre haud absonum, B. L. judicaturum fore speramus. Sanguinem e Vena nuper missum, pauxillo pulveris Boracis addito, in vitro clauso, calori æstatis inter gr. XVI & XXIV varianti exposui, eodemque tempore aliud vitrum eodem sanguine sed meraco plenum in eodem posui loco. Posterior ille sanguis, sequente jam die putridum spargebat odorem atque saniem referebat purulentam, alteroque die in putrilaginem teterrime fœtentem mutatus apparebat; dum prior Borace sc. mixtus sanguis, post septimanam ne minimam quidem subiverat mutationem, nisi rubicundiorem forte factum dixeris. Atque sic usque quo ficcaretur, incorruptus omnino permansit. Id vero imprimis mirum observare contigit, quod putredine jam corruptus ille sanguis Borace mixtus, tetrum illum putridum odorem amitteret fere totum, peculiarem vero, Hircosum mihi visum, spiraret, quod-

quodque ulterius dissolvi non pergeret. Experimenta cum sero separato capta, eodem fere instituebantur eventu, præter quam quod serum meracum cruore quoque diutius incorruptum persisteret, sedimentum vero turbidum puri simile, ut Cel. PRINGLE monuit, ponere videretur; istam autem suppurationem Boracem impedire quoque observabatur, ita ut serum post plures adhuc dies sine turbatione persisteret. Eiusdem generis experimenta cum carne quoque instituimus recente, sic procedentes ut carnem partim solutioni Boracis immitteremus, partim pulvere ejusdem obduceremus, aliamque solam aqua modo irrigatam calori exponeremus. Sequente mox die carnes Borace salitæ peculiarem spargebant odorem, pro meo sensu aliquid hircosi quasi spirantem, eundemque absque ullo putredinis signo per plures retinebant dies. Quæ sola eodem premebatur calore caro, primis diebus ut solet, sat bene sine putredine conservabatur; intra septimanam vero in putrilaginem sordibus Ulcerum valde similem, mutari visa fuit. Hæc itaque rudia licet experimenta, vim Boracis antiputredinosam quodammodo etiam comprobare videntur. Quibus occasio fuerit opportunior, eadem accuratius repetere possunt; sufficiat mihi, si hæc meliora quasi indicare valeant.

§. 31. Quum itaque Aphthas a corruptela humorum putrida ortas, purgare quasi & abstergere valeat Borax, fordesque Ulcerum putridas ipsasque crustas gangrænosas validissime sæpe discutiat, nec non putredinem corporum mortuorum impediatur; de vi ejus

antiseptica & discutiente minime dubitari posse opinamur; superest solum, ut tandem occasiones in quibus spem optimarum virium tutissime illud polliceatur sal, magis speciatim indicemus. Hac vero in re maximis premimur difficultatibus; adeo enim variat morbus in quo usum ejus indicavimus, ut ad species fixas reduci nequeat; sicut enim supra monuimus, tam multas agnoscunt Ulcera causas, adeoque interdum intricatas, ut ad eandem normam eadem haud exigi possint. Effectus vero licet magis conspicui, adeo tamen implicati deprehenduntur, interdum maximi a causa minori, interdum levissimi ab ista maxima, atque indole sæpius explicatu ab exercitatissimo quoque Chirurgo difficillima, ut classificationis admodum incertum præbeat fundamentum. Pauca nihilominus monita proponere audeam. Generaliter id dicam, me non nisi contra putredinem ut sic dicam externam Boracis vim tuto valere, sicut ex casibus allegatis concludi potest, opinari. Quem enim in humoribus interne sumtus Borax edat effectum, antisepticum esse an indicent a Medicis capta experimenta, me quidem ignorare lubens fateor; nil vero nisi experimentis evicta Medicum proponere decet. Quoad peculiarem illius in Ulceribus usum, id observandum esse opinor, in ejusmodi Ulceribus Boracem præprimis applicandum esse, ubi fordes putridæ vel maculæ crustæve gangrænosæ, præcipue cum siccitate quadam, adsint. Si Boraci enim præ Chinchina aliisve antiputredinosis prærogativa quædam adscribi possit, id certe erit, quod jam solutus

tus

)

61

(

A. Eucalypt. II

Flora

tus in minimas rimas & foramina sese quasi insinuet, ibique vi sua leniter pungente & mordente solida irritet, & ad partium a putredine destructarum separationem stimulet. Hinc quoque facile apparet, in ejusmodi imprimis casibus, ubi laxitas quaedam adsit partium externarum, Boracem optimi effectus spem polliceri. Inde etiam derivari debet, cur Chinchinae ipsi in Ulceribus ejusmodi putridis Borax interdum praestet; quoniam illa nempe vi ista stimulante non aequa gaudeat, atque in forma praepriis pulveris, effectam in ficcioribus Ulceribus nec tam validum nec adeo celerem exserere possit. Forte ex hisce quoque spem qualemcunque deducere liceat, Boracis solutionem in sphacelo, ad partes ut dicunt sphacelosas separandas haud languidam laturam opem? Siquidem similia fere in secundo contigisse casu, jure judicetur.
